

ZARZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 17 marca 1973 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania pomocy materialnej studentom szkół wyższych.

Na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 31) oraz § 21 ust. 3, § 26 ust. 1 i § 29 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 marca 1973 r. w sprawie

pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 7, poz. 50) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Sytuację materialną studenta określa się na podstawie łącznego dochodu netto rodziny studenta żyją-

cej we wspólnym gospodarstwie domowym, osiągniętego w okresie ostatniego roku ze wszystkich źródeł przychodów.

2. Do dochodu rodziny studenta zalicza się:

- 1) wynagrodzenie wynikające ze stosunku pracy, łącznie z premiami, dodatkami funkcyjnymi, specjalnymi i innymi, po potrąceniu podatku od wynagrodzeń i składki na cele emerytalne,
- 2) przychody nie wynikające ze stosunku pracy, podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń, w wysokości stanowiącej podstawę obliczenia tego podatku, po potrąceniu podatku,
- 3) dochody podlegające przepisom o podatku dochodowym po potrąceniu tego podatku,
- 4) dochody netto z wykonywania rzemiosła objętego przepisami o opłacie skarbowej,
- 5) przychód szacunkowy z gospodarstwa rolnego określony w nakazie płatniczym na zobowiązanie pieniężne, łącznie z przychodem z działów specjalnych i przychodem zwolnionym od podatku gruntowego, po potrąceniu kwoty zobowiązania pieniężnego, jak również dochody netto z innej działalności wykonywanej przez rolnika, nie objętej nakazem płatniczym na zobowiązanie pieniężne,
- 6) emerytury, renty i należności alimentacyjne,
- 7) inne dochody netto o charakterze stałym, z wyjątkiem stypendiów i innych form pomocy materialnej Państwa udzielanej uczniom i studentom.

§ 2. 1. Podstawą do określenia dochodów rodziny jest oświadczenie studenta o liczbie osób w rodzinie, żyjących we wspólnym gospodarstwie domowym, oraz o źródłach i wielkości ich dochodów. Dowodami stwierdzającymi dochody są:

- 1) zaświadczenia zakładów pracy o wysokości zarobków netto za ostatnie 12 miesięcy, obliczonych w myśl zasad ustalonych w § 1 ust. 2 pkt 1,
- 2) nakazy płatnicze na zobowiązania pieniężne gospodarstwa rolnego, zakładu lub warsztatu — aktualne, za ostatni rok,
- 3) odcinki dotyczące świadczeń emerytalnych i rentowych,
- 4) odpisy sądowych wyroków lub ugód, zaopatrzonych w klauzulę wykonalności,
- 5) w pozostałych wypadkach — zaświadczenie właściwego organu finansowego.

2. Podstawę obliczenia dochodu może stanowić okres krótszy niż 12 miesięcy, jeżeli zaistniały szczególne warunki, mające trwały wpływ na sytuację materialną rodziny studenta.

§ 3. 1. Stypendia zwyczajne i fundowane, premie zwyczajne, nagrody okresowe, zasiłki losowe — z wyjątkiem podwyższonych, zasiłki zwrotne dla dyplomantów, zasiłki rzeczowe, uprawnienia do korzystania z zakwaterowania w domu studenckim i wyżywienia w stołówce studenckiej, poczynając od drugiego semestru (trymestru) studiów przyznaje studentom dziekan na wniosek organu samorządu studenckiego roku (grupy) studiów, zaopiniowany przez wydziałową komisję do spraw pomocy materialnej.

2. Stypendia zwyczajne i fundowane dla studentów pierwszego semestru I roku studiów, premie zwyczajne dla laureatów szczebla centralnego olimpiady przedmiotowej i Turnieju Młodych Mistrzów Techniki oraz upraw-

nienia do korzystania z zakwaterowania w domu studenckim i wyżywienia w stołówkach studenckich przyznaje dziekan na wniosek organu decydującego o przyjęciu na studia wyższe na podstawie podania i dokumentów przedłożonych przez kandydatów.

3. Specjalne premie naukowe rektora i podwyższone zasiłki losowe przyznaje rektor.

4. Specjalne premie naukowe Polskiej Akademii Nauk przyznaje Sekretarz Naukowy Akademii na wniosek rektora.

§ 4. W skład wydziałowej komisji do spraw pomocy materialnej wchodzi: dziekan lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki jako przewodniczący, przedstawiciel wydziałowej instancji młodzieżowej (młodzieżowych) organizacji ideowo-wychowawczej (ideowo-wychowawczych) — jako wiceprzewodniczący, członkowie: przedstawiciele organów samorządu studenckiego poszczególnych lat (grup), przedstawiciel samorządu studenckiego organizowanego w domach studenckich (rady mieszkańców) oraz pełnomocnik Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych do spraw zatrudnienia absolwentów szkół wyższych — przy rozpatrywaniu wniosków o przyznanie stypendiów fundowanych.

§ 5. 1. Po zakończeniu każdego semestru (trymestru) zebranie studentów danego roku (grupy) studiów dokonuje oceny wyników w nauce, warunków materialnych oraz postawy moralno-obywatelskiej studentów ubiegających się o przyznanie stypendium zwyczajnego lub pobierających je.

2. Ocena, o której mowa w ust. 1, jest podstawą do zgłaszania przez organy samorządu studenckiego opinii i wniosków do wydziałowej komisji do spraw pomocy materialnej w sprawie:

- 1) przyznania, utrzymania, wstrzymania, cofnięcia pomocy materialnej,
- 2) rodzaju i wysokości przyznawanej pomocy.

§ 6. 1. Student lub kandydat na studia, ubiegający się o stypendium zwyczajne lub fundowane, obowiązany jest złożyć w ustalonym przez rektora terminie, we właściwym dziekanacie, podanie oraz dołączyć do niego dowody stwierdzające wysokość dochodów netto osiągniętych przez jego rodzinę, pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym.

2. Dowody określone w § 2 szkoła wyższa zwraca studentowi po sprawdzeniu i wykorzystaniu danych w nich zawartych, z wyjątkiem dowodów wydanych specjalnie do celów stypendialnych.

§ 7. Student, który ukończył jeden kierunek studiów i podejmuje lub zamierza podjąć studia na drugim kierunku studiów, może ubiegać się o stypendium, jeżeli ukończenie pierwszego kierunku jest warunkiem lub jest uznane przez właściwego ministra za pożądane przy przyjęciu na drugi kierunek studiów.

§ 8. Stawki stypendium zwyczajnego — w zależności od wysokości dochodu — powinny kształtować się w następującej wysokości:

Dochód netto na osobę w rodzinie studenta w zł	Kwota stypendium zwyczajnego w zł
od 1001 do 1200	od 400 do 700
od 801 do 1000	od 700 do 950
od 601 do 800	od 950 do 1150
do 600	1200

§ 9. 1. Studenci inwalidzi oraz chorzy na gruźlicę mogą otrzymać stypendium zwyczajne w maksymalnej wysokości, jeżeli pomoc w maksymalnej wysokości uzasadniona jest zwiększonymi potrzebami wynikającymi z ich stanu zdrowia.

2. Podwyższone stypendium dla studenta, nie posiadającego rodziców lub innych osób zobowiązanych do jego alimentacji, może być przyznane na semestr (trymestr), rok lub cały okres studiów, a kwota podwyżki nie powinna przekraczać 200 zł miesięcznie.

3. W razie gdy dochód netto przypadający na osobę w rodzinie studenta, uzasadniający przyznanie stypendium zwyczajnego nie odpowiada rzeczywistej sytuacji materialnej studenta, można odstąpić od zasad określonych w § 8.

§ 10. Studentowi pochodzącemu z rodziny, w której dochód nie przekracza 800 zł na osobę, a który przed wejściem w życie zarządzenia zawarł z jednostką gospodarki społecznej w mieście wyłączonej z województwa lub w mieście wojewódzkim umowę o stypendium fundowane, wypłaca się do końca studiów dodatek wyrównujący różnicę między otrzymywanym stypendium fundowanym a odpowiednią maksymalną wysokością stypendium zwyczajnego.

§ 11. 1. Student może zawrzeć umowę o stypendium fundowane z tą jednostką gospodarki społecznej, która nadesłała do szkoły wyższej wniosek o umowę o stypendium fundowane.

2. Wypłata stypendium fundowanego następuje od daty ustalonej w umowie.

3. W razie zawarcia przez studenta umowy o stypendium fundowane wstrzymuje się z dniem określonym w umowie o to stypendium wypłatę stypendium zwyczajnego.

§ 12. 1. Wysokość premii zwyczajnej nie może przekraczać miesięcznie:

przy średniej ocen	kwoty złotych
3,60 do 4,00	200
4,01 do 4,50	300
4,51 do 5,00	500

2. Przy wyliczaniu średniej ocen, o których mowa w ust. 1, powinny być brane pod uwagę oceny z egzaminów oraz z innych kontrolnych form równych egzaminom, przewidzianych w regulaminach studiów. Do średniej ocen wliczane są również oceny egzaminów z wynikiem niedostatecznym, poprawkowe i komisyjne. Przy wyliczaniu średniej ocen powinny być uwzględniane wartości cyfrowe ocen, określone w regulaminach studiów.

3. Rektor może podwyższyć wymagania dla przyznawania premii, jeżeli wymaga tego niejednorodny stopień trudności występujący przy realizacji programu i planu nauczania na określonych kierunkach studiów, latach lub semestrach (trymestrach), a przyjęcie jednakowych zasad byłoby krzywdzące dla studentów tych kierunków studiów, lat, semestrów (trymestrów), na których stopień trudności jest najwyższy.

4. Studenci pierwszego semestru (trymestru) I roku studiów — laureaci szczybla centralnego olimpiady przedmiotowej lub Turnieju Młodych Mistrzów Techniki — otrzymują w pierwszym semestrze (trymestrze) premię zwyczajną w kwocie 200 złotych miesięcznie; w drugim

semestrze pierwszego roku — według zasad określonych w ust. 1.

5. Student, który ukończył studia przed terminem przewidzianym w regulaminie studiów, otrzymuje przy wypłacie ostatniego stypendium premię zwyczajną w maksymalnej wysokości za miesiące pomiędzy faktycznym a ustalonym w regulaminie terminem ukończenia studiów.

§ 13. 1. Specjalną premię naukową rektora lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk student może otrzymać na wniosek własny lub kierownika instytutu (zakładu) naukowego.

2. Student lub kierownik instytutu (zakładu) naukowego składa wniosek, o którym mowa w ust. 1, do wydziałowej komisji do spraw pomocy materialnej, która w terminie 14-dniowym przekazuje go ze swoją opinią rektorowi.

3. Przepis § 12 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. Wysokość nagród okresowych wynosi:

przy średniej ocen	kwota w zł	
	za semestr	za trymestr
powyżej 4,00 do 4,50	1000	650
„ 4,50 do 5,00	1500	1000

2. Przepisy § 12 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 15. 1. Student ubiegający się o zasilek losowy składa we właściwym dziekanacie podanie wraz z odpowiednimi dowodami, uzasadniającymi udzielenie mu tego rodzaju pomocy.

2. Zasilek losowy może być przyznany jednorazowo w wysokości maksymalnej, jak również kilkakrotnie w okresie roku, w wysokości nie przekraczającej łącznie kwoty 1000 zł rocznie.

3. W wypadkach szczególnie uzasadnionych, jak konieczność zakupu specjalnych, niezbędnych do normalnego studiowania ze względu na stan zdrowia pomocy naukowych, konieczność zakupu sprzętu medycznego poprawiającego warunki życiowe studentów kalekich, opłaty lektora przez studentów niewidomych, rektor może podwyższyć zasilek losowy do kwoty potrzebnej na realizację wymienionego w podaniu celu.

4. Zasilek losowy może otrzymać student, który korzysta z urlopu dziekańskiego wskutek ciężkiej i przewlekłej choroby.

§ 16. Student, ubiegający się o zasilek zwrotny dla dyplomantów, składa we właściwym dziekanacie podanie wraz z pisemnym zobowiązaniem zwrotu szkole wyższej pobranych z tego tytułu kwot w terminie ustalonym przez wydziałową komisję do spraw pomocy materialnej dla studentów, nie dłuższym jednak niż 3 lata od ukończenia studiów.

§ 17. Stypendia przyznawane są na następujące okresy:

- 1) stypendium zwyczajne — od daty przyznania do końca studiów z wyłączeniem miesięcy sierpnia i września, z tym że w szkołach wyższych, w których rok szkolny rozpoczyna się od 1 lub 15 września — z wyłączeniem miesięcy lipca i sierpnia,
- 2) stypendium fundowane — od daty ustalonej w umowie o stypendium do końca studiów z wyłączeniem miesięcy sierpnia i września.

§ 18. Student, który otrzymał urlop dziekański wskutek ciężkiej i przewlekłej choroby i nie przebywa w tym czasie w zamkniętym zakładzie służby zdrowia, może nadal otrzymywać — nie dłużej jednak niż przez jeden rok szkolny — stypendium zwyczajne, a za zgodą jednostki fundującej także stypendium fundowane.

§ 19. Studenci, którym przyznane zostały premie zwyczajne lub specjalne premie naukowe, otrzymują te premie łącznie z pobieranym stypendium przez okres następnego semestru (trymestru).

§ 20. Studenci, którym przyznano nagrodę okresową, otrzymują tę nagrodę w pierwszym miesiącu następnego semestru (trymestru).

§ 21. 1. Stypendia, premie i nagrody okresowe wypłacane są przez szkołę wyższą w dniach od 5 do 12 każdego miesiąca.

2. Stypendia i premie przysługujące studentom za miesiąc lipiec mogą być wypłacane w miesiącu czerwcu.

§ 22. 1. Wstrzymanie wypłaty stypendium, premii zwyczajnej i specjalnej premii naukowej oraz nagrody okresowej może nastąpić w wypadkach:

- 1) wszczęcia przeciwko studentowi postępowania dyscyplinarnego do czasu wydania orzeczenia dyscyplinarnego lub zawieszenia go w prawach studenta w wypadkach wymienionych w art. 71 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 31 i z 1972 r. Dz. U. Nr 16, poz. 114),
- 2) zaniedbywania się przez studenta w wykonywaniu obowiązków studenta.

2. W razie wydania orzeczenia dyscyplinarnego niewinniającego studenta lub umarzającego postępowanie student otrzymuje wstrzymaną pomoc materialną, o której mowa w ust. 1.

3. W wypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, student otrzymuje wstrzymaną pomoc materialną, jeżeli w terminie wyznaczonym przez dziekana uzupełni zaległości w nauce.

§ 23. 1. Cofnięcie pomocy materialnej następuje, jeżeli student:

- 1) nie zaliczył semestru (trymestru) lub nie uzyskał wpisu warunkowego na semestr (trymestr) następny w terminach określonych w regulaminach studiów,
- 2) korzysta z urlopu udzielonego przez dziekana, a nie zachodzą okoliczności określone w § 18,
- 3) został zawieszony w prawach studenta prawomocnym orzeczeniem komisji dyscyplinarnej (na czas tego zawieszenia),
- 4) nie zachowuje właściwej postawy moralnej i obywatelskiej,
- 5) został skreślony z listy studentów,
- 6) uzyskał pomoc materialną na podstawie nieprawdźliwych danych.

2. Cofnięcie stypendium zwyczajnego następuje także w wypadku, jeżeli w sytuacji materialnej rodziny studenta nastąpiła zmiana i dochód na osobę w rodzinie przekroczył 1200 zł.

3. Cofnięcie stypendium fundowanego może nastąpić w razie zmiany przez studenta kierunku studiów bez zgody jednostki fundującej.

§ 24. Przy wstrzymywaniu i cofaniu pomocy materialnej przepisy § 3 i § 5 stosuje się odpowiednio.

§ 25. Miejsca w domach i stołówkach studenckich rozdzielane są dla poszczególnych szkół wyższych przez kolegia rektorów lub upoważnione przez nie kolegia dyrektorów administracyjnych, które biorą pod uwagę zapotrzebowanie poszczególnych szkół i możliwości środowiska.

§ 26. 1. Prawo do zamieszkania w domu studenckim przysługuje studentowi, zameldowanemu na stały pobyt w miejscowości, z której codzienny dojazd do szkoły byłby niemożliwy lub w znacznym stopniu utrudniałby wywiązywanie się z obowiązków studenta, z tym że pierwszeństwo przysługuje studentom z gorzej sytuowanych rodzin.

2. Prawo do zamieszkania w domu studenckim może być przyznane również innym studentom niż wymienieni w ust. 1, jeżeli pozwala na to ilość miejsc, z tym że pierwszeństwo przysługuje studentom posiadającym trudne warunki lokalowe.

§ 27. 1. Oplata za miejsce w domu studenckim wynosi 120 zł miesięcznie.

2. Należność za miejsce w domu studenckim student opłaca z góry w terminie do dnia 15 każdego miesiąca.

§ 28. 1. Miejsca w domu studenckim przyznawane są corocznie na okres 9 miesięcy poczynając od 1 października. W szkołach wyższych, w których rok szkolny rozpoczyna się w innym terminie, miejsca w domu studenckim przyznaje się od tej daty.

2. W wyjątkowych wypadkach, gdy jest to uzasadnione trybem studiów, szczególnymi warunkami rodzinnymi lub lokalowymi studenta lub gdy student w czasie wakacji letnich wykonuje nieodpłatnie pracę na rzecz szkoły wyższej, może on uzyskać zezwolenie na korzystanie z miejsca w domu studenckim przez okres wakacji letnich.

§ 29. 1. Student traci prawo do zajmowanego miejsca w domu studenckim przed upływem okresu, na jaki mu je przydzielono, jeżeli:

- 1) uzyskał urlop dziekański w związku z powtarzaniem roku (okresu) studiów; nie dotyczy to studentów inwalidów lub pełnych sierot oraz studentów, którzy uzyskali urlopy dziekańskie w związku z wypadkiem losowym lub ciężką chorobą,
- 2) został skreślony z listy studentów.

2. Student może być pozbawiony prawa do zamieszkania w domu studenckim, jeżeli nie przestrzega regulaminu mieszkańca domu studenckiego, a w szczególności jeżeli nie wykazuje właściwego stosunku do mienia społecznego. Decyzję w tej sprawie podejmuje dziekan na wniosek lub w porozumieniu z właściwym organem samorządu mieszkańców domu studenckiego.

§ 30. Pierwszeństwo do korzystania ze stołówek studenckich przysługuje studentom, którzy nie mają możliwości żywienia się w domu rodzinnym. O ile warunki stołówek na to pozwalają, ze stołówek studenckich mogą korzystać także inni studenci.

§ 31. 1. Oplata wnoszona przez studenta za całodzienne wyżywienie w stołówkach studenckich wynosi 22 zł, w tym:

śniadanie	—	5,20 zł,
obiad	—	11,00 zł,
kolacja	—	5,80 zł.

2. Różnica pomiędzy opłatą wnoszoną przez studenta a faktycznym kosztem żywienia pokrywana jest ze środków budżetowych szkoły wyższej.

3. Stawki żywieniowe określa się odrębnie.

§ 32. 1. Sprzedaż posiłków w stołówkach studenckich odbywa się w formie sprzedaży abonamentów (na ustalony przez studenta okres czasu, nie dłuższy jak miesiąc) oraz sprzedaży pojedynczych posiłków.

2. Sprzedaż abonamentów odbywa się w terminie od 5 do 15 każdego miesiąca. Studenci wykupujący abonament mają prawo pierwszeństwa w korzystaniu ze stołówki studenckiej.

3. Nie wykorzystane kupony na określone posiłki stołówka studencka ma prawo odsprzedać studentom również w innych terminach, po cenach określonych w § 31.

§ 33. 1. Od decyzji dziekana w sprawach, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, służy studentowi prawo odwołania do rektora.

2. Odwołanie składa student za pośrednictwem wydziałowej komisji do spraw pomocy materialnej, która przesyła je rektorowi wraz z umotywowaniem zaskarżonej decyzji.

3. Przy rozpatrywaniu odwołań dotyczących stypendium fundowanego, rektor może zasięgać opinii pełnomocnika Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych do spraw zatrudnienia absolwentów szkół wyższych.

§ 34. Wykazy studentów, którzy otrzymali pomoc materialną w formie stypendiów, premii, nagród okresowych, prawa do korzystania z zakwaterowania w domu studenckim i wyżywienia w stołówce studenckiej wywieszane są na tablicy ogłoszeń szkoły wyższej.

§ 35. Dziekani obowiązani są informować jednostkę fundującą o uzyskanych przez studenta pobierającego stypendium fundowane wyróżnieniach i premiach, o dacie uzyskania dyplomu, niezaliczeniu semestru (trymestru), wymierzonych karach dyscyplinarnych, zmianie kierunku

studiów, przeniesieniu do innej szkoły lub skreśleniu z listy studentów szkoły wyższej.

§ 36. Środki, o których mowa w § 29 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 marca 1973 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 7, poz. 50), są wykorzystywane na cele socjalne i wychowawcze szkoły, a w szczególności na:

- 1) dopłaty do tanich bufetów studenckich,
- 2) dopłaty do mleka dostarczanego studentom do domów studenckich,
- 3) wydawanie bezpłatnie mleka studentom uczestniczącym w zajęciach dydaktycznych, prowadzonych w warunkach szkodliwych dla zdrowia,
- 4) uzupełnianie i modernizację wyposażenia stołówek i domów studenckich, klubów i radiowęzłów,
- 5) wyposażenia studenckich zespołów artystycznych,
- 6) koszty przejazdów, zakwaterowania i wyżywienia grup (zespołów) studenckich,
- 7) honoraria dla prelegentów i instruktorów,
- 8) nagrody konkursowe dla studentów,
- 9) nagrody dla wyróżniającego się w pracy fachowego personelu akademickiej służby zdrowia,
- 10) inne wydatki związane z realizacją planów wychowawczych szkół wyższych.

§ 37. Traci moc zarządzenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 czerwca 1969 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania pomocy materialnej studentom szkół wyższych (Monitor Polski z 1969 r. Nr 29, poz. 221 i z 1972 r. Nr 9, poz. 66).

§ 38. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 marca 1973 r.

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:
J. Kaczmarek